

Sygn. akt III RC 128/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLIEJ POLSKIEJ

Dnia 16 grudnia 2019 roku

Sąd Rejonowy w Łowiczu w Wydziale III Rodzinnym i Nieletnich

w składzie:

Przewodnicząca: SSR Honorata Wójcik

Protokolant: st.sekr.sąd. Elżbieta Gołaszewska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 12 grudnia 2019 roku

sprawy z powództwa B. D.

przeciwko M. D. (1)

o ustanowienie rozdzielności majątkowej

- 1) oddała powództwo,
- 2) znosi wzajemnie między stronami koszty postępowania.

Sygn. akt III RC 128/19

UZASADNIENIE

Powódka B. D. w pozwie z dnia 16 września 2019 roku wniosła o ustanowienie rozdzielności małżeńskiej majątkowej między nią a pozwanym M. D. (2) z dniem złożenia pozwu oraz zasądzenie na jej rzecz od pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych. W uzasadnieniu pozwu podniosła, że pozwany nie pracuje i nie łoży na utrzymanie rodziny. Wskazała, że pozwany nadużywa alkoholu i powódka obawia się, aby na ten cel nie zaciągał zobowiązań, czy kredytów. Powódka utrzymuje się z prowadzonej przez nią działalności gospodarczej, której przedmiotem jest przetwarzanie i konserwowanie owoców i warzyw. Pozwany w czasie ciągów alkoholowych nie pomaga w prowadzeniu działalności. Oczekuje, że powódka będzie go utrzymywać. Podniosła, że pozwany znęca się nad nią, wielokrotnie jej groził. (pozew – k. 3-5).

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie pozwu w całości. Przyznał, że od lat zмага się z chorobą alkoholową, ale podejmuje próby leczenia. Od jesieni 2018 roku przez okres 11 miesięcy pracował we wspólnym gospodarstwie z żoną. Wskazał, iż żona nie dzieli się z nim dochodem z prowadzonej wspólnie działalności gospodarczej, a pozwany od lat pracuje bez udziału we wspólnych dochodach. Dodatkowo podniósł, że strony prowadzą wspólne gospodarstwo domowe, pomimo braku porozumienia pomiędzy nimi. Zaprzeczył, by zaciągał jakiegokolwiek pożyczki krótkoterminowe. Nigdy nie podjął jakiegokolwiek decyzji finansowej bez porozumienia z żoną. Powódka sama zarządza całym majątkiem wspólnym stron, pomimo że od lat prowadzą wspólne gospodarstwo. Zastrzegł, że rodzina nigdy nie znajdowała się w niedostatku. (odpowiedź na pozew – k. 49-51).

Na rozprawie w dniu 18 listopada 2019 roku powódka poparła powództwo. Pełnomocnik pozwanego wniósł o skierowanie sprawy do mediacji na co nie wyraziła zgody strona powodowa. Na rozprawie w dniu 12 grudnia 2019

roku pełnomocnik powódki zajął stanowisko jak dotychczas, natomiast pełnomocnik pozwanego wniósł o oddalenie powództwa. (e-protokoły rozpraw – k. 70-71, 98-100).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Strony zawarły związek małżeński dnia 20 października 1990 roku. Nadal są małżeństwem. Nie toczy się pomiędzy nimi sprawa o rozwód ani o separację. Strony nie zawierały dotychczas umów majątkowych małżeńskich. Żadna ze stron nie jest ubezwłasnowolniona ani nie toczy się wobec stron postępowanie upadłościowe.

(dowód: odpis skrócony aktu małżeństwa – k. 8, okoliczności przyznane)

Strony mieszkają wspólnie w domu będącym współwłasnością majątkową małżeńską stron. Są również współwłaścicielami gospodarstwa rolnego o powierzchni 4,27 ha darowanego im przez rodziców pozwanego. Uprawiają kapustę (1,5 ha) i zboże.

W 2015 roku powódka przejęła po mężu prowadzenie działalności gospodarczej, której przedmiotem jest przetwarzanie i konserwowanie owoców i warzyw. Pozwany dobrowolnie przepisał firmę na żonę po przekroczeniu progu podatkowego. Pozwany przez 14 lat zarządzał firmą. Małżonkowie prowadzili ją wówczas wspólnie. Przed założeniem działalności gospodarczej pozwany pracował w W. i zarobione pieniądze oddawał żonie.

Pozwany jest uzależniony od alkoholu. Odbył kilka terapii odwykowych przeciwalkoholowych, jednakże wciąż powraca do nałogu. Był skazany przez Sąd Rejonowy w Łowiczu w sprawie IIK 336/18 za czyn z art. 178a § 1 k.k. (prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości). Ma orzeczony zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych na okres 4 lat. Należności sądowe wynikające z powyższego wyroku zostały spłacone z pieniędzy wspólnych stron. Przeciwnie pozwanemu toczy się obecnie postępowanie karne o czyn z art. 207 § 1 k.k., tj. znęcanie nad żoną.

(dowód: zeznania powódki e-protokół z dnia 12.12.2019 r. 00:01:46 – k. 98-v w związku z wyjaśnieniami powódki e-protokół z dnia 18.11.2019 r. 00:05:55 – k. 71v; zeznania pozwanego e-protokół z dnia 12.12.2019 r. 00:07:56 – k. 98v-99; zeznania świadka M. S. e-protokół z dnia 18.11.2019 r. 00:22:21 – k. 71; zeznania świadka M. D. (3) e-protokół z dnia 12.12.2019 r. 00:25:30 – k. 99; zeznania świadka W. D. e-protokół z dnia 12.12.2019 r. 00:32:56 – k. 99, dokumenty z akt sprawy IIK 527/19; wydruk z (...) k. 9; potwierdzenie przelewu – k. 52-56; zaświadczenie o hospitalizacji – k. 59, faktury VAT – k. 78-79, 81, 83, 85, 87, 89, 91, 93, 96; pokwitowanie – k. 78,80, 82, 84, 86, 88, 90, 92, 94, 97; zaświadczenie – k. 95)

Gdy pozwany jest trzeźwy pomaga w prowadzeniu działalności gospodarczej. Jeździ wraz synem z towarem do Ł. na targ. Pozwany wymyślił smaki surówek. Kupił maszynę do paczkowania. Powódka opłaca KRUS za pozwanego. Pozwany nie ma własnych stałych dochodów. Nie ma rachunku bankowego. Pieniędźmi uzyskanymi z działalności gospodarczej czy gospodarstwa rolnego dysponuje i zarządza powódka. Kiedy pozwany pojedzie z towarem na rynek, to za pieniądze uzyskane ze sprzedaży robi zakupy do domu. Nie oddaje utargu żonie. Kiedy jest nietrzeźwy przychodzi do firmy, awanturuje się, przeszkadza w pracy.

Strony nabyły w leasingu samochód marki M.. Wpłatę na samochód w wysokości 30 000 złotych wyłożył pozwany. Obecnie powódka spłaca raty leasingowe.

Dotychczas pozwany nie zaciągnął żadnego kredytu, ani pożyczki. Kiedy nie ma pieniędzy, pożyczka na alkohol pieniądze od kolegów.

(dowód: zeznania powódki e-protokół z dnia 12.12.2019 r. 00:01:46 – k. 98-v w związku z wyjaśnieniami powódki e-protokół z dnia 18.11.2019 r. 00:05:55 – k. 71v; zeznania pozwanego e-protokół z dnia 12.12.2019 r. 00:07:56 – k. 98v-99)

B. D. i M. D. (1) prowadzą wspólne gospodarstwo domowe. Powódka gotuje obiady. Kiedy posiłek jest przygotowany jada go również pozwany. Kiedy pozwany dysponuje pieniędzmi z utargu kupuje żywność do domu : mięso na rosół, wędlinę, mięso na gulasz, z czego korzystają obie strony.

(dowód: zeznania powódki e-protokół z dnia 12.12.2019 r. 00:01:46 – k. 98-v w związku z wyjaśnieniami powódki e-protokół z dnia 18.11.2019 r. 00:05:55 – k. 71v; zeznania pozwanego e-protokół z dnia 12.12.2019 r. 00:07:56 – k. 98v-99)

Sąd uznał za wiarygodny zgromadzony w niniejszej sprawie materiał dowodowy w postaci dowodów z dokumentów oraz zeznań stron i oparł się na nim, dokonując ustaleń faktycznych. Dowody z dokumentów nie były kwestionowane przez strony, potwierdzają i precyzują fakty przez nie przedstawiane, nie budzą wątpliwości co do swej wiarygodności. Zeznania stron są spójne co do okoliczności istotnych dla sprawy – prowadzenia wspólnego gospodarstwa domowego, uzależnienia pozwanego od alkoholu, podejmowania przez powódkę decyzji co do zarządu bieżącymi sprawami gospodarstwa domowego, rolnego i firmy, dysponowania przez powódkę dochodami z działalności oraz faktu pomocy pozwanego w prowadzeniu działalności gospodarczej i w gospodarstwie rolnym – w czasie abstynencji.

Sąd uznał, że kserokopie dokumentów, nie potwierdzone za zgodność z oryginałem - wedle norm obowiązujących, świadczą jedynie o istnieniu ich oryginałów, kserokopie nie mogą bowiem stanowić dowodu w sprawie.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo B. D. o ustanowienie rozdzielności majątkowej między nią a jej mężem M. D. (2) z dniem wytoczenia powództwa nie zasługuje na uwzględnienie i jako takie podlega oddaleniu.

Z dniem 20 października 1990 roku, to jest z chwilą zawarcia małżeństwa, powstała między stronami z mocy ustawy, na podstawie art. 31 § 1 k.r.o., wspólność majątkowa, nazwana przez ustawodawcę wspólnością ustawową. Wspólność ustawowa stanowi ustroj majątkowy preferowany przez prawodawcę, jednak nie jest on obligatoryjny. Przepisy Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego pozwalają na inne ukształtowanie tego ustroju, a mianowicie na rozszerzenie lub ograniczenie wspólności, a nawet na jej wyłączenie. Mogą tego dokonać sami małżonkowie, stosownie do art. 47 § 1 k.r.o., a w braku ich zgody sąd na żądanie jednego z małżonków w trybie art. 52 k.r.o. Zgodnie z przywołanym art. 52 § 1 k.r.o., z ważnych powodów każdy z małżonków może żądać ustanowienia przez sąd rozdzielności majątkowej.

Rozdzielność majątkowa powstaje z dniem oznaczonym w wyroku, który ją ustanawia. W świetle art. 52 § 2 zdanie drugie k.r.o., w wyjątkowych wypadkach sąd może ustanowić rozdzielność majątkową z dniem wcześniejszym niż dzień wytoczenia powództwa, w szczególności, gdy małżonkowie żyli w rozłączeniu. Ustanowienie przez sąd rozdzielności majątkowej na podstawie art. 52 k.r.o. możliwe jest wbrew woli jednego z małżonków, dlatego też może nastąpić tylko w razie istnienia ku temu ważnych powodów.

Ustawa nie definiuje pojęcia ważne powody, jednakże w doktrynie i orzecznictwie przyjmuje się, że pod pojęciem tym rozumieć należy takie okoliczności, które powodują, że w konkretnej sytuacji faktycznej wspólność ustawowa przestaje służyć dobru drugiego z małżonków oraz dobru założonej przez małżonków rodziny, a wręcz dalsze jej trwanie zagraża interesom drugiego małżonka (tak między innymi Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 20 czerwca 2000 roku, III CKN 287/00, LexPolonica nr 379815; M. Sychowicz [w:] K. Piasecki (red.), Kodeks rodzinny i opiekuńczy. Komentarz, Warszawa 2006, komentarz do art. 52, tezy 14 i nast.). Wśród katalogu ważnych powodów wymienia się okoliczność, że małżonkowie żyją w rozłączeniu (separacja faktyczna), trwonienie majątku, alkoholizm czy narkomania, hazard, uporczywy brak przyczyniania się do zaspokojenia potrzeb rodziny, uporczywe dokonywanie szczególnie ryzykownych operacji finansowych zagrażających materialnym podstawom bytu rodziny. Podkreślić należy ponadto, że ważne powody przemawiające za ustanowieniem rozdzielności majątkowej powinny mieć charakter majątkowy.

W realiach rozpoznawanej sprawy Sąd nie doszukał się ważnego powód w rozumieniu art. 52 § 1 k.r.o. uzasadniającego ustanowienie przez Sąd rozdzielności majątkowej pomiędzy stronami. Strony nadal ze sobą mieszkają w budynku

stanowiącym majątek wspólny. Powódka prowadzi działalność gospodarczą, którą przejęła po mężu, zaś pozwany pomaga w prowadzeniu działalności gospodarczej. Jeździ na targ do Ł., sprzedaje towar. Pomaga w gospodarstwie rolnym. Z uwagi na uzależnienie nie jest to pomoc stała i regularna, jednakże w czasie abstynencji pozwany pracuje w firmie i w gospodarstwie. Za pieniądze uzyskane z utargu robi zakupy do domu (kupuje np. mięso). Strony prowadzą wspólne gospodarstwo domowe. Pozwany korzysta z obiadów przygotowanych przez powódkę. Gdy dysponuje środkami finansowymi robi zakupy do domu i korzystają z tego wspólnie z pozostałymi domownikami.

Strony wspólnie nabyły w drodze leasingu samochód osobowy. Pozwany dał na cel wkład w kwocie 30 000 złotych, zaś powódka spłaca raty leasingowe.

Podnieść również należy, że zgromadzony materiał dowodowy nie wykazał, by pozwany w związku z jego uzależnieniem od alkoholu trwonił majątek, zaciągał kredyty czy pożyczki, które stanowiłyby niebezpieczeństwo dla stabilności finansowej rodziny, firmy prowadzonej przez powódkę, by pozwany uprzedmiotowi dokonywał szczególnie ryzykownych operacji finansowych zagrażających materialnym podstawom bytu rodziny.

Powyższe okoliczności świadczą o tym, że w związku małżeńskim powódki i pozwanego wspólność ustawowa nadal spełnia swoją funkcję, a jej dalsze trwanie nie zagraża interesom majątkowym stron. Prawidłowe działanie ustroju wspólności majątkowej wymaga zgodnego funkcjonowania małżeństwa, wzajemnej lojalności oraz uczciwości małżonków, co wynika z przepisów Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego stanowiących o prawach i obowiązkach małżonków, co w okolicznościach rozważanej sprawy jest nadal możliwe.

Mając na względzie powyższe ustalenia i rozważania, Sąd uznał za zasadne oddalenie powództwa w całości.

Koszty postępowania zniesiono wzajemnie między stronami (art. 100 k.p.c.).